

Archeologienota
Vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem
Deurne (Morkhoven) – Herentalse Baan

Programma van maatregelen

Ons kenmerk :	ORTEC2200661
Auteurs :	Bram J. L. van Arnhem Vanessa Bigonzi Lisa Fenucci Alexander Doucet Ward Decramer
Datum verslag:	7 december 2022
Projectcode Onroerend Erfgoed :	22022C363 (bureauonderzoek) 2022J167 (landschappelijk bodemonderzoek) 2022K221 (proefsleuvenonderzoek)
Wettelijk depot :	D/2022/15.001/42

Coverfoto: Profiel 1 (PR1) in Werkput 2

Auteurs & autorisatie:

Bram J.L. van Arnhem (OE/ERK/Archeoloog/2022/00092)

Vanessa Bigonzi (OE/ERK/Archeoloog/2021/00028)

Lisa Fenucci

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00004)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2022/15.001/42

INHOUDSTAFEL

Deel 4	Programma van Maatregelen.....	4
1	Beschrijvend gedeelte	4
1.1	Administratieve gegevens	4
2	Gemotiveerd advies.....	7
3	Programma van maatregelen	9
	Ondertekening.....	10

Deel 4 Programma van Maatregelen

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2022C363 (Bureauonderzoek), 2022J167 (Landschappelijk bodemonderzoek), 2022K221 (Proefsleuvenonderzoek)
Erkend archeoloog	Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)
Betrokken actoren	Bram J. L. van Arnhem (OE/ERK/Archeoloog/2022/00092) (erkend archeoloog, assistent-archeoloog, assistent-aardkundige) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003) (erkend archeoloog, veldwerkleider, assistent-aardkundige) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) (erkend archeoloog, assistent-aardkundige)
Locatie	Provincie: Antwerpen Gemeente: Antwerpen Deelgemeente: Deurne Adres: Herentalsebaan
Kadastrale gegevens	Deurne, 5 ^{de} Afdeling, sectie B, percelen 447A, 447B, 447C, 447D en 447E
Bounding Box	Punt 1: X = 156097, Y = 211058 Punt 2: X = 156230, Y = 211246
Oppervlakte projectgebied (buiten een archeologische zone)-	13 478 m ²
Periode veldwerk	23 november 2022
Einddatum onderzoek (afronding rapportage)	7 december 2022
Relevante termen	Antwerpen; Kempen; Middeleeuwen tot Nieuwste Tijd; plaggengronden.

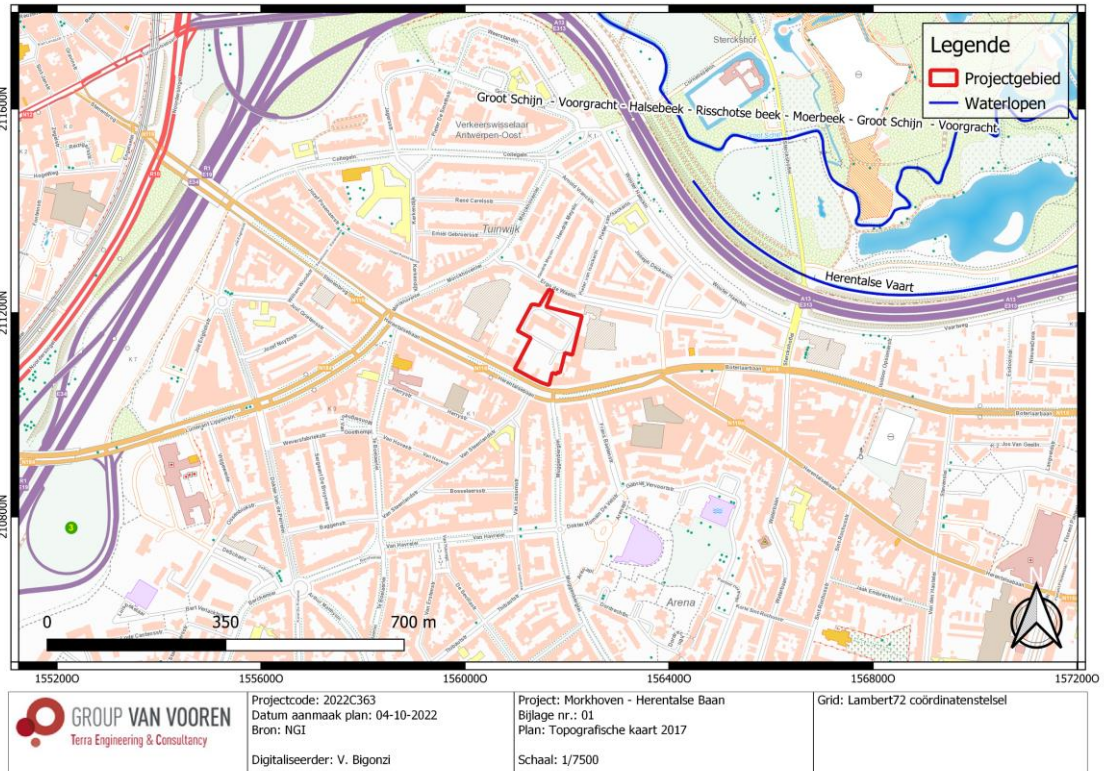

Fig. 4.1: Topografische kaart (2021) met situering van het projectgebied (© DOV).

Fig. 4.2: Kadasterplan met situering van het projectgebied (© AGIV).

Fig. 4.3: Meest recente luchtfoto (2021) met situering van het projectgebied (© AGIV).

2 Gemotiveerd advies

Uit de gegenereerde data van het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat er een lage verwachting geldt voor archeologische waarden uit de Steentijd. Tijdens het landschappelijk bodemonderzoek werd er namelijk geen B-horizont aangetroffen.

Uit de geplande werken kan afgeleid worden dat de aanleg van de kelders (395-445 cm-mv) voor een diepgaande verstoring van het bodemarchief zullen zorgen. De landschappelijke boringen in het noordelijk deel van het projectgebied hebben echter aangetoond dat het bodemarchief als reeds vergaand verstoord (OT-bodem) is, waardoor een archeologisch vervolgonderzoek noch nuttig, noch noodzakelijk wordt geacht.

De aanleg van de kelders in het zuidelijk deel van het projectgebied zal wel voor een verstoring van het bodemarchief zorgen, dit doordat het archeologisch niveau zich positioneert op een diepte tussen de 45-55 cm-mv. Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem om grondsporensites op te zoeken, is gezien het kennis- en datapotentieel en de geplande bodemingrepen, noodzakelijk. Hierdoor dient er een proefsleuvenonderzoek (zie programma van maatregelen) plaats te vinden ter hoogte van het zuidelijk deel van het projectgebied.

Het proefsleuvenonderzoek aan de Herentalsebaan in de buurt Morkhoven te Deurne, een district van de stad Antwerpen (prov. Antwerpen) leverde voldoende data op om een oordeelkundige uitspraak te doen over de archeologische verwachting binnen het onderzoeksgebied. In totaal werd 12,8 % van het totale onderzoekbare plangebied onderzocht, hetgeen statistisch gezien als voldoende wordt beschouwd om van een representatief archeologisch vooronderzoek te spreken. Hieruit blijkt dat het archeologisch potentieel zeer laag tot laag is. Het potentieel op kennis- en datawinst van eventueel verder vervolgonderzoek wordt idem dito bijgesteld naar zeer laag tot nihil.

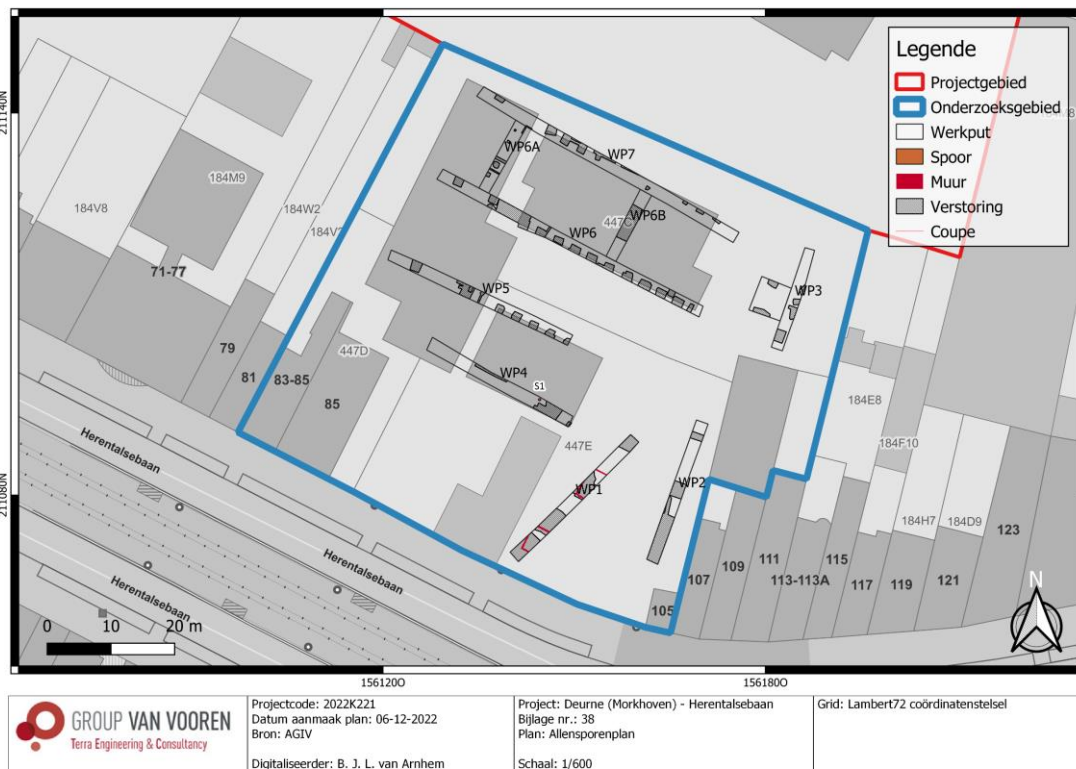
Samengevat, komt binnen het onderzoeksgebied op basis van de twee bodemprofielen slechts één pedogenetische of bodemkundige zone, zijnde een Ap/C-profiel voor. Hierbij werd een licht geelbruine tot licht bruine zandige C-horizont afgedekt door één of twee opeenvolgende leemzandige tot zandige Ap-horizonten (ploeglagen). Enkel Profiel 1 vertoonde tussen de Ap- en de C-horizont een sterk gebioturbeerde overgangshorizont, mogelijk veroorzaakt door sub-recente en/of recente tuinbouwactiviteiten. De afwezigheid van een tweede, oudere Ap-horizont (ploeglaag) bij Profiel 1 kan waarschijnlijk gelinkt worden aan de bouw in de jaren '50 en '60 alsook de latere afbraak in de jaren 90 van de rij- en halfopen woningen aan de straatkant. Het omgekeerde geldt voor Profiel 2, waar het gebrek aan bouw- en afbraakwerken, alsook het gebruik als tuinzone geleid heeft tot een goede bewaring van de bodemopbouw.

Binnen het onderzoeksgebied werden tijdens het proefsleuvenonderzoek slechts één spoor en vier muurresten aangetroffen. Het spoor betrof een ondiep bewaard gebleven, ovaalvormige paalkuil die omwille van de afwezigheid van enig vondstmateriaal niet specifiek gedateerd kon worden. De vier muurresten waren afkomstig van twee (kuip)kelders (structuren) die een onderdeel vormden van de aan de straatkant gelegen rij- of halfopen woningen uit jaren '50 en '60. De muurresten werden aangetroffen in puinlagen ontstaan bij de afbraak van deze bebouwing in de jaren '90. Verder werden verspreid over het onderzoeksgebied in de verschillende proefsleuven nog een groot aantal antropogene verstoringen van recente aard aangesneden, die gelinkt konden worden aan de containerklassen zichtbaar op de recente luchtfoto's.

Alle tijdens het proefsleuvenonderzoek verzamelde data en gedane vaststellingen leiden tot de conclusie dat het onderzoeksgebied een zeer laag tot laag kennis- en datapotentieel heeft. Er werd immers geen relevante archeologische site vastgesteld binnen het onderzoeksgebied die zou kunnen leiden tot bijkomende informatie over de omgeving. Met uitzondering van Er werden louter sporen vastgesteld die te linken zijn aan landinrichting uit de Nieuwste Tijd. Kostenbaat is verder onderzoek gezien dit lage wetenschappelijke potentieel noch nuttig, noch noodzakelijk.

Het terrein kan vrijgegeven worden zonder vervolgonderzoek of zonder bijkomende maatregelen ter bescherming van (afwezige) relevante erfgoed.

Het volledige projectgebied mag integraal opgenomen worden in de GGA (gebieden geen archeologie).

**Fig. 4.4: Vereenvoudigd allensporenplan geprojecteerd op de topografische kaart (2017)¹.
Het volledige projectgebied mag integraal opgenomen worden op de GGA.**

¹ Voor een allensporenplan A0 met alle meetgegevens, zie bijlage verslag van resultaten.

Dit ontslaat de aannemer/bouwheer echter niet van zijn verplichtingen.

De aannemer/uitvoerder van de werken is gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in [artikel 5.1.4](#) van het [Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013](#).

De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

3 Programma van maatregelen

Vermits een archeologische opgraving niet noodzakelijk is voor het betreffende terrein, dient er geen programma van maatregelen opgesteld te worden. Het volledige projectgebied kan immers opgenomen worden in de GGA.

Ondertekening

TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatie-leveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Dit verslag mag niet vertaald worden, behalve door of in opdracht van Terra Engineering & Consultancy nv.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Sint-Truiden, 7 december 2022.

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Auteur + Erkend archeoloog	Alexander Doucet	
Nagelezen en goedgekeurd door + Erkend archeoloog	Ward Decramer	
Teamleader Sint-Truiden	Maarten Dingenen	
Naam van de operationeel verantwoordelijke TEC nv	Stijn Minne	
Naam van de persoon die TEC nv rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden	Kristof Van Vooren vv LRJ Van Vooren Gedelegeerd Bestuurder	